

Siódma Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyki
Teoretycznej, Matematycznej i Stosowanej

Wrocław (Polska), 26–31 lipca 2009 r.

Rozwiązania zadań turnieju indywidualnego

Zadanie nr 1. Oto są wyrazy, z których tworzy się liczebniki w języku sulka:

- *tgiang* 1, *lomin* 2, *korlotge* 3, *korlolo* 4, *ktiëk* 5, *mhelom* 20;
- *hori orom* dodawanie, *lo* podwojenie;
- *a* l. pojedyncza, *o* l. mnoga (od 3 i wyżej).

Rzeczowniki mają różne formy dla dwóch liczb (*tu*, *sngu*; *whoì*, *vuò*). Istnieją osobne wyrazy dla czwórki kokosów oraz dla pary a czwórki owoców chlebowca (*ngausmia*, *moulang*, *ngaitegaap*).

Odpowiedzi:

- (a)
- *a ksie a tgiang*: 1 kokos
 - *o ngaitegaap a korlotge*: 12 owoców chlebowca
 - *o ngausmia a ktiëk*: 20 kokosów
 - *o vuò a lo ktiëk hori orom a tgiang*: 11 orzechów betelu
- (b)
- 2 pochrzyny: *a lo tu a lomin*
 - 14 pochrzynów: *o sngu a lo ktiëk hori orom a korlolo*
 - 15 owoców chlebowca: *o ngaitegaap a korlotge hori orom a moulang hori orom a tgiang*
 - 20 orzechów betelu: *o vuò a mhelom*

Zadanie nr 2. Pismo nko jest zapisywane i czytane z prawa na lewo. Pismo jest alfabetyczne: każda litera poznaacza spółgłoskę albo samogłoskę. Litery w wyrazie są łączone.

- (a) Tylda nad samogłoską oznacza niski ton, jej brak oznacza wysoki ton. Ale samogłoska ma średni ton, jeżeli jest oznaczana tak samo jak poprzednia (jeżeli obie mają albo nie mają tyld).

ɔt̃ɔhĩq̃ɔf — bilákòró

ɬuɔɔɔ — tájula

kòrikóri — ɔt̃ɔhĩq̃ɔf̃

báwò — ɔ̃ɔɔf̃

- (b) Jeżeli dwie sąsiednie sylaby mają tę samą spółgłoskę i obie litery powinny mieć tyldę albo żadna z nich jej mieć nie powinna zgodnie z regułami, pisana jest tylko druga spółgłoska.

q̃q̃q̃h — kòlòlò

ɔ̃ɔɔɔ — támene

ɔ̃q̃ɔ̃q̃q̃ — wólowolo

létère — ɔ̃t̃ɔɔɔ

bilakóro — ɔt̃ɔhĩq̃ɔf̃

jàmanaké — ɔ̃hĩq̃ɔ̃ɔ̃

Zadanie nr 3. Łatwo jest zauważyć, że imiona urodzonych w tym samym dniu tygodnia zaczynają się od podobnych głosek:

- poniedziałek: kauŋ myaʔ, khiŋ le nwe, khaiŋ miŋ thuŋ, keɸi thuŋ
- wtorek: zeya cɔ, su myaʔ so, susu wiŋ, shaŋ thuŋ, shu maŋ cɔ
- środa: wiŋ i muŋ, lwiŋ koko, wiŋ cɔ auŋ, yadana u, yiŋyiŋ myiŋ
- czwartek: paŋ we, pyesouŋ auŋ, mimi khaiŋ, phouŋ naiŋ thuŋ, myo khiŋ wiŋ
- sobota: thouŋ uŋ, ne liŋ, tiŋ maŋ laʔ, theʔ auŋ, tiŋ za mə

Odpowiedzi:

- ŋwe siŋɸu — 13. 07. 2009 (poniedziałek);
- so mo cɔ — 16. 06. 2009 (wtorek);
- ye auŋ naiŋ — 24. 06. 2009 (środa),
- daliya — 18. 07. 2009 (sobota),
- e tiŋ — 14. 06. 2009 (niedziela: urodzonych w niedziele w danych zabrakło, jak i imion, które zaczynają się od samogłosek),
- phyuphyu wiŋ — 09. 07. 2009 (czwartek).

Zadanie nr 4.

Jeśli zwareta spółgłoska we rdzeniu	a samogłoska w sufiksie jest a ,	a samogłoska w sufiksie jest i ,
jest dźwięczna,	akcent jest na sufiksie.	akcent jest na rdzeniu.
jest bezdźwięczna,	akcent jest na rdzeniu.	akcent jest na sufiksie.

- (a) Ta reguła działa, gdy we rdzeniu jest dokładnie jedna zwareta spółgłoska. Jeśli jest ich dwie (*bhāg-a-*, *pad-a-*, *pat-i-*) albo nie ma ani jednej (*us-ri-*), pozycji akcentu nie da się wyznaczyć.
- (b) *mṛdh-rá-*, *phé-na-*, *stu-tí-*, *tan-tí-*, *bhār-á-*, *dū-tá-*, *sváp-na-*, *bhū-mi-*, *ghar-má-*, *abh-rá-*, *ghan-á-*, *ghṛṣ-vi-*.

Zadanie nr 5. Zdania w języku nahuatl zaczynają się od orzeczenia. Podmiot i dopełnienie (albo dopełnienia) występują za nim w dowolnej kolejności, poprzedzone wyrazem *in* (rodzajnik określony).

Czasownik otrzymuje następujące prefiksy:

- podmiot: *ni-* 1 os. l.p., *ti-* 2 os. l.p., — 3 os. l.p.;
- dopełnienie: *nēch-* 1 os. l.p., *mitz-* 2 os. l.p., *k-* 3 os. l.p.;
- kolejne dopełnienie: *tē-* ‘kogoś, komuś’, *tla-* ‘coś’.

Oraz następujące sufiksy:

- ‘powodować, że ...’:
 - <czasownik nieprzechodni> *-tia* (z wydłużaniem poprzedzającego *i*),
 - <czasownik przechodni> *-ltia*;
- ‘robić dla’: *-lia* (z przejściem poprzedzającego *a* na *i*).

Ta sama czynność z dopełnieniem i bez często jest wyrażana za pomocą różnych czasowników. Odpowiedzi:

(a)	18.	<i>tiktlazohltaltia</i>
<i>in zihuātl in kuauh̄x̄nki</i>	powodujesz, że kobieta kocha cieślę;
powodujesz, że cieśla kocha kobietę
	19.	<i>nēchtzāhtzitia</i>	on powoduje, że krzyczę
	20.	<i>tikhuitēki</i>	bijesz go
	21.	<i>nikēhuilia in kikatl in tiz̄tl</i>	śpiewam pieśń dla znachora
	22.	<i>nikneki in ātōlli</i>	chcę atole
	23.	<i>mitztlakāhualtia</i>	on powoduje, że zostawiasz coś
(b)	24.	on powoduje, że robię atole	<i>nēchchihualtia in ātōlli</i>
	25.	robisz wino dla kogoś	<i>tiktēchihuilia in oktlī</i>
	26.	znachor powoduje, że śpiesz	<i>mitzkochitia in tiz̄tl</i>
	27.	śpiewam coś	<i>nitlaēhua</i>
	28.	przewracam się	<i>nihuetzi</i>